

**“МОНГОЛ ХЭЛТЭН АРД ТҮМНИЙ НЭР ТОМЬЁОГ ЖИГДЛЭХ,
НЭГДСЭН САН ҮҮСГЭХ АСУУДАЛ” СЭДЭВТ ОЛОН УЛСЫН
ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХУРАЛ**

УРИЛГА

Эрхэм хүндэт Таныг
“Монгол хэлтэн ард түмний нэр томьёог жигдлэх, нэгдсэн
сан үүсгэх асуудал” сэдэвт олон улсын эрдэм шинжилгээний
хуралд хүрэлцэн ирэхийг урьж байна.

Хаана: ШУА-ийн хүрээлэнгүүдийн нэгдсэн нэгдүгээр
байрны 410 тоот хурлын танхим.
Хэзээ: 2019 оны 8-р сарын 15-ны өдрийн 9³⁰ цагт эхэлнэ.

ХӨТӨЛБӨРИЙН ХУРААНГУЙ

2019 8-р сарын 14-ний өдөр. Зочдыг угтах

2019 оны 8-р сарын 15-ны өдөр:

- 9:30 цаг. Бүртгэл
- 10:00 цаг. Нээлт
- 10:30 цаг. Үндсэн илтгэл
- 12:00 цаг. Эрдэм шинжилгээний илтгэл
- 13:00-14:00 цаг. Үдийн хоол
- 14:00-17:00 цаг. Эрдэм шинжилгээний илтгэл, хэлэлцүүлэг

2019 оны 8-р сарын 16-ны өдөр:

- 10:00-13:00 цаг. Эрдэм шинжилгээний илтгэл, хэлэлцүүлэг
- 13:00-14:00 цаг. Үдийн хоол
- 14:00-15:50 цаг. Эрдэм шинжилгээний илтгэл, хэлэлцүүлэг
- 15:50-10:00 цаг. Хаалт

2019 оны 8-р сарын 17-ны өдрийн 9:30 цаг. Аглаг бүтээлийн хийдийн аялал

2019 оны 8-р сарын 18-ны өдөр. Зочдыг үдэх

“МОНГОЛ ХЭЛТЭН АРД ТҮМНИЙ НЭР ТОМЬЁОГ ЖИГДЛЭХ,
НЭГДСЭН САН ҮҮСГЭХ АСУУДАЛ” СЭДЭВТ ОЛОН УЛСЫН
ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХУРЛЫН ХӨТӨЛБӨР

2019 оны 8-р сарын 15-ны өдөр

09:30 Бүртгэл

НЭЭЛТ

10:00-10:30

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн захирал, доктор, профессор **Г.Билгүүдэй**

ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний тэргүүлэх ажилтан,
Шинжлэх ухааны гавьяат зүтгэлтэн, академич **Л.Болд**

МУБИС-ийн Монгол судлалын төвийн захирал, Монгол Улсын ардын багш, доктор
(Sc.D), профессор **Ц.Өнөрбаян**

Токиогийн Гадаад Судлалын Их Сургуулийн профессор **Токусу Күрэбито**

ҮНДСЭН ИЛТГЭЛ

Хурлын удирдагч: ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэмтэн нарийн
бичгийн дарга, доктор **Ц.Батдорж**

10:30-10:50

Монгол нэр томьёо судлалын өнөөгийн хөгжил, хэтийн төлөв

О.Шинэбаяр (ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Хэрэглээний хэл шинжлэлийн
салбарын эрхлэгч, доктор (Ph.D), дэд профессор)

10:50-11:10

Монгол хэлтэн ард түмний нэр томьёоны зөрөөг багасгахын ач холбогдол

Токусу Күрэбито (Токиогийн Гадаад Судлалын Их Сургуулийн профессор)

11:10-11:30

Монгол хэл шинжлэлийн нэр томьёоны харьцуулсан ажиглалт

Ц.Өнөрбаян (МУБИС-ийн Монгол судлалын төвийн захирал, Монгол Улсын
ардын багш, доктор (Sc.D), профессор)

11:30-11:50

**О современном монгольском терминоведении: на материале диссертационных
работ, защищенных в России**

Г.А.Дырхеева (Оросын ШУА-ийн Сибирийн салбарын Монгол, төвөд, Будда
судлалын хүрээлэн, доктор (Sc.D), профессор)

11:50-12:00 Цайны завсарлага

ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ИЛТГЭЛ

Хурлын удирдагч: Оросын ШУА-ийн Сибирийн салбарын Монгол, төвөд, Будда судлалын хүрээлэнгийн судлаач, доктор(Sc.D), дэд профессор **Е.В.Сундуева**

12:00-12:10

Монгол төрөл хэлтний байгалийн ухааны нэр томьёоны уламжлал ба өнөөгийн түвшин

Г.Гэрэлмаа (*ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ахлах ажилтан, доктор, дэд профессор*)

12:10-12:20

“Гучин зургаат тайлбар толь” дахь нэр томьёоны тухай шинжлэх нь

Д.Сарана (*БНХАУ-ын Өвөр Монголын Нийгмийн Шинжлэх Ухааны Хүрээлэнгийн Үг хэл, үсэг бичиг судлах газрын дарга, доктор*)

12:20-12:30

Хэл шинжлэлийн нэр томьёо “function”-ийг “чадамж” гэх үү, “үүрэг” гэх үү?

Сарангол (*БНХАУ-ын Өвөр Монголын Нийгмийн Шинжлэх Ухааны Хүрээлэнгийн Монгол хэлний компьютерчлэлтийн төвийн дэд судлагч, доктор*)

12:30-12:40

Монгол хэлтэн ард түмний нэр томьёоны орчуулгын асуудалд

Н.Мөнхцэцэг (*ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ажилтан, доктор*)

12:40-12:50

Хэрэглэгчдэд өгөөжтэй хятад, монгол хос хэлний толийг шинэчлэн найруулахын учир

Сүмбэрбат (*БНХАУ-ын Үндэстний хэвлэлийн хорооны хянан найруулагч, доктор*)

12:50-13:00 *Асуулт, хариулт*

13:00-14:00 *Үдийн хоолны цаг*

ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ИЛТГЭЛ

Хурлын удирдагч: ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ахлах ажилтан, доктор, дэд профессор **Г.Гэрэлмаа**

14:00-14:10

Монгол хэлний нэр томьёог дэлхийчлэх асуудалд

Бүрэнбилиг (*БНХАУ-ын Өвөр Монголын Нийгмийн Шинжлэх Ухааны Хүрээлэнгийн Үг хэл, үсэг бичиг судлах газрын дэд дарга*)

14:10-14:20

Монгол, хятад хоёр улсын монгол нэр томъёоны зөрөө, түүнийг жигдлэх асуудалд
Хастуяа (БНХАУ-ын Улаанхад дээд сургуулийн багш, доктор, дэд профессор)

14:20-14:30

Орографические термины со значением ‘склон’ в монгольских языках
Е.В.Сундуева (Оросын ШУА-ийн Сибирийн салбарын Монгол, төвөд, Будда судлалын хүрээлэн (Sc.D), доктор, дэд профессор)

14:30-14:40

Мал аж ахуй, мал эмнэлгийн нэр томъёог нэгтгэх тухай миний үзэлт
Хассүрэн (БНХАУ-ын Өвөр Монголын Хөдөө Аж Ахуйн Их Сургуулийн Мал эмнэлгийн сургуулийн профессор)

14:40-14:50

Юридическая лексика в языке памятников калмыцкой деловой письменности XVIII в.
Д.Б.Гедеева (Оросын ШУА-ийн Халимагийн эрдэм шинжилгээний төв, доктор, профессор)

14:50-15:00

Монгол улс, ӨМӨЗО-ны улс төрийн нэр томъёоны харьцуулал
Б.Баяртуяа, С.Соёлжин (ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ажилтан, доктор; МУИС-ийн багш, доктор, дэд профессор)

15:00-15:10 Асуулт, хариулт

15:10-15:20 Цайны завсарлага

ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ИЛТГЭЛ

Хурлын удирдагч: БНХАУ-ын Өвөр Монголын Нийгмийн Шинжлэх Ухааны
Хүрээлэнгийн Үг хэл, үсэг бичиг судлах газрын дэд дарга **Бүрэнбилиг**

15:20-15:30

Шинэ үг, нэр томъёог цаг тухайд нь оновчтой нэрлэх хэрэгтэй
Алтансүх (Монгол Одон телевизийн хөтлөгч)

15:30-15:40

Монгольская терминология, связанная с корпусной лингвистикой
Ю.Д.Абаева (Оросын ШУА-ийн Сибирийн салбарын Монгол, төвөд, Будда судлалын хүрээлэн, доктор)

15:40-15:50

Уламжлалт нэр томьёог сурвалж бичгээс уудлахуй

Б.Золжаргал, Н.Амартүвшин (*ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ажилтан, доктор; ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ажилтан*)

15:50-16:00

“Я.Цэвэлийн Монгол хэлний товч тайлбар толь”-д орсон орос европ гаралтай нэр томьёоны тухайд

Сэцэнбилиг (*БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Улаанхад дахь монгол үндэстний дунд сургуулийн ахлах багш*)

16:00-16:10

Алтай хэл шинжлэлд холбогдох зарим нэр томьёоны тухайд

С.Энхбадрах (*ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ажилтан, докторант*)

16:10-16:20 *Асуулт, хариулт*

16:20-17:00 **Хэлэлцүүлэг**

2019 оны 8-р сарын 16-ны өдөр

ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ИЛТГЭЛ

Хурлын удирдагч: ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Хэрэглээний хэл шинжлэлийн салбарын эрхлэгч, доктор (Ph.D), дэд профессор **О.Шинэбаяр**

10:00-10:40

Монгол ба Өвөр Монголын боловсролын зарим нэр томьёоны онцлог, ялгаа

Б.Жадамба, Усгал (Wusihala) (*МУБИС-ийн Боловсролын суурь судалгааны төвийн захирал, академич; МУБИС-ийн докторант*)

10:40-11:20

Шинжлэх ухааны нэр томьёог боловсронгуй болгох асуудалд (Анагаах ухааны нэр томьёо)

Ж.Раднаабазар (*ЭНЭШТөвийн зөвлөх эмч, (Sc.D), доктор, профессор*)

11:20-12:00

Нэр томьёоны нийгмийн үүрэг

О.Самбуудорж (*ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн Алтай судлалын салбарын эрхлэгч, доктор (Ph.D), профессор*)

12:00-12:40

Физикийн монгол нэр томъёог нэгтгэн жигдлэх тухай дөхөм үзэлт

Амгалан (БНХАУ-ын Өвөр Монголын Хөдөө Аж Ахуйн Их Сургуулийн Шинжлэх ухааны сургуулийн профессор)

12:40-13:00 *Хэлэлцүүлэг*

13:00-14:00 *Үдийн хоолны цаг*

ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ИЛТГЭЛ

Хурлын удирдагч: Токиогийн Гадаад Судлалын Их Сургуулийн профессор

Токусу Күрэбито

14:00-14:40

Хятад, монгол, англи харьцуулсан мал эмнэлгийн тусгай мэргэжлийн нэр

томъёоны эмхэтгэлийн товч танилцуулга ба санал зөвлөгөө

Дугарцэрэн (БНХАУ-ын Өвөр Монголын Хөдөө Аж Ахуйн Их Сургуулийн Мал эмнэлгийн дээд сургуулийн профессор)

14:40-15:20

Монгол хэлнээ биологийн төрөл зүйлийг нэрлэх асуудалд

М.Ургамал (ШУА-ийн Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн лабораторийн эрхлэгч, доктор)

15:20-16:00

Нэр томъёоны өгөгдлийн сан байгуулах асуудалд

Т.Пүрэвсүрэн, Д.Ууганбаатар (ШУА-ийн Хэл зохиолын хүрээлэнгийн эрдэм шинжилгээний ажилтан, доктор; ШУА-ийн Физик, технологийн хүрээлэнгийн Информатикийн салбарын эрхлэгч, доктор)

16:00-16:50 *Хэлэлцүүлэг*

16:50-17:00 **Хаалт**

